

Ojczysty - dodaj do ulubionych / Ciekawostki językowe

DOSTAĆ FIGĄ z MAKA...

O J C Z Y S T Y – D O D A J
D O U L U B I O N Y C H

to powiedzenie używane jeszcze w XIX w., które oznaczało 'nic nie dostać' – tak samo jak współczesna wersja DOSTAĆ FIGĘ (z MAKIEM). FIGI PODAWAĆ znaczyło natomiast 'szydzić z kogoś, pokazując mu figę', czyli wykonując gest zwany FIGĄ (trzymając zaciśniętą pięść, wysuwać koniec kciuka pomiędzy palca wskazującego i serdecznego). Ten nieparlamentarny gest nie jest z pochodzenia ani polski, ani słowiański. Zapożyczyliśmy go – być może za pośrednictwem niemieckim – z dawnego włoskiego, w którym zwrot *far la fica* oznaczał właśnie „pokazywać figę”, czyli 'wyśmiewać gestem urągającym'. Sam gest był nieprzyzwoity, a nawet wulgarny: miał nasuwać skojarzenia z żeńskimi genitaliami, zresztą w języku włoskim do dziś utrzymało się słowo *fica / figa* w znaczeniu 'wulgarne określenie żeńskich narządów płciowych'. Stąd też obecne w wielu językach – w tym w polskim – znaczenie FIGA 'nic' (podobne znaczenie w polszczyźnie mają wulgaryzmy zaczynające się na d- i g-).